

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΓ'. - φύλ. 28 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 5 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΒΡΗ 1915 * ΑΡΙΘΜΟΣ 573

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Χωρισμός. - Ένας περίπατος. - Άνοιξη. - Ψυχή. - Αγάπη. - Ποιητής.
ΕΙΡΗΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Τα σονέτα της θεα-
τρίνας.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. Το μεγάλο παιδί (συνέχεια).
ΣΑΙΣΠΗΡ 'Ο 'Οθέλλος (συνέχεια).

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ίδας - Ί. Δραγούμης.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ - ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. - ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. -
ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΙΔΑΣ - Ι. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ

Σε μιὰ μελέτη μου γιὰ τὸν Ίδα, ποὺ μοῦ τὴ ζητήσανε βιαστικὰ τὸν περασμένο χειμῶνα τὰ Ἀλεξανδριανὰ «Γράμματα» καὶ ποὺ ἀκόμα δὲν τὴν τυπώσανε γιατί, λέει, εἴτανε δὲν ξέρω πόσα μέτρα καὶ πόσους πούντους μακριά, σὲ μιὰ μελέτη μου κριτικὴ γιὰ τὸ ἔργο, καὶ γενικὰ γιὰ τὴ δράση τοῦ Ίδα, συμπέρασμα πὼς πρέπει ὁ ἐκλεκτὸς αὐτὸς πολιτικὸς καὶ συγγραφεὺς νὰ μπεῖ μιὰν ὥρ' ἀρχότερα μέσα στὴ Βουλὴ, γιατί ἐκεῖ εἶναι ἡ θέση του καὶ γιατί ἀπὸ κείνη τὴ θέση θὰ μπορέσει νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ μεγάλα του πολιτικὰ ὄνειρα.

Ὅ,τι εὐκρίθηκα τότε, ἔρχεται καὶ τὸ πραγματοποιεῖ, ὡς ἔργο αὐτοεξαγνισμού, σήμερα ὁ νομὸς τῆς Φλώρινας, στέλλοντας ἀντιπρόσωπό του στὴ Βουλὴ τὸν Ι. Δραγούμη, ὅχι σὰν ἓνα βουλευτὴ μέσα στοὺς τόσους, μὰ σὰ μιὰ ξεχωριστὴ πολιτικὴ φυσιογνωμία, ποὺ γλήγορα θὰ ἐπιβληθεῖ καὶ μέσα καὶ γλήγορα θ' ἀνέβει τὰ σκαλοπάτια ποὺ φέρουνε στ' ἀνώτατα πολιτικὰ ἀξιώματα.

Γιατὶ ὁ Ι. Δραγούμης μπαίνει στὴ Βουλὴ μὲ πρόγραμμα ὁρισμένο. Ξεφυλλίστε τοὺς τόμους τοῦ «Νουμᾶ», μελετεῖστε τὰ βιβλία του καὶ θὰν τὸ δεῖτε τὸ πρόγραμμα αὐτό. Ὁ Ίδας μᾶς ἔδειξε καὶ μᾶς δείχνει χρόνια τώρα πὼς ἐννοεῖ νὰ πολιτευτεῖ ὁ Ι. Δραγούμης. Κι ὅσοι εἶχαμε τὴν τύχη καὶ τὴν τιμὴ νὰ συνεργαστοῦμε μαζί του, ἔχουμε ἀκλόνητη πεποίθηση πὼς ὁ Ι. Δραγούμης δὲ θ' ἀθετήσῃ καμιά ὑπόσχεση τοῦ Ίδα, δὲ θὰ πισωδρομήσῃ μπροστὰ σὲ κανένα ἐμπόδιο, δὲ θ' ἀρθεῖ σὲ κανένα συβιβασμό, δὲ θὰ λοξέψῃ οὔτε πιθαμὴ ἀπὸ τὸν ἴσιο καὶ φωτεινὸ δρόμο ποὺ ὁ Ίδας χάραξε.

Ἐχοντας γιὰ σημαία του παλιτικὴ τὴν πλατὺ δημοτικιστικὴ ἰδεολογία, δὲ θὰ ζη-

τήσῃ νὰ ἐπιβληθεῖ κάνοντας ἄβαρία ἰδανικῶν, μὰ τὸ ἐναντίο, θὰ ζητήσῃ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἰδεολογία του καὶ ν' ἀνυψωθεῖ, ὅχι ὑποχωρώντας, μὰ προχωρώντας ἀγέρωχα στὸ δρόμο του καὶ τραβώντας κι ἄλλους ἑοπίσω του.

Λὲν ξέρω, γιατί δὲν τὸν ἄκουσα ποτὲ νὰ μιλάει δημόσια, ἂν εἶναι προικισμένος καὶ μὲ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, ἂν κατέχει τὴν τέχνη, ρητορεύοντας, νὰ σαγηνεύει καὶ νὰ παρασέρνει. Μπορεῖ νὰ τῷχει κι αὐτὸ τὸ χάρισμα δὲν ξέρω. Ξέρω ὅμως τᾶλλο, πὼς συζητώντας πείθει καὶ πὼς εἶναι ἀδύνατο σὲ μιὰ συντροφιά ὅσο διαλεχτὴ κι ἂν εἶναι, μιλώντας νὰ μὴν κυριαρχήσῃ καὶ νὰ μὴν ἀναγνωριστεῖ ἀπ' ὅλους γι' ἀρχηγός.

Ὅντας ἐσωτερικὸς ἄνθρωπος, ἀπὸ πρώτῃ ματιὰ φαίνεται κάπως ἀποκρουστικὸς. Μὰ λίγο νὰν τονὲ σχετιστεῖς, νὰ θελήσῃ νὰ σοῦ δείχτῃ λίγο, πᾶει, δέθηκες. Συζητώντας προχτές, μόλις μαθεύτηκε δὴ ἡ ἐκλογικὴ του ἐπιτυχία, μὲ κάπιο κοινὸ μας φίλο, τονὲ ρώτησα :

— Μὰ θὰ μπορέσει νὰ κάμῃ κόμμα μέσα στὴ Βουλὴ;

— Δὲ σημαίνει, μοῦ ἀποκρίθηκε θὰν τοῦ τὸ κάμουν ἄλλοι τὸ κόμμα...

Ἀλήθεια μεγάλη αὐτὴ καὶ τὴ θάμασα. Βέβαια. Ἄλλοι θὰ τοῦ τὸ κάμουν τὸ κόμμα. Ὅσοι θὰναι σὲ θέση νὰ ἐχτιμήσουν τίς σπάνιες πολιτικὲς του ἀρετές. Θὰν τοῦ τὸ κάμῃ τὸ κόμμα κ' ἓνας ἄλλος μεγάλος κομματάρχης του : Ἡ Ἀνάγκη. Γιατὶ δὲ γίνεται. Ἀργὰ ἢ γλήγορα, μὲ τὸ δρόμο ποὺ παίρνουν τὰ πράματα, ὁ τόπος αὐτὸς θὰ αἰστανθεῖ τὴν ἀνάγκη νὰ κυβερνηθεῖ ἀπὸ ἓναν ἴσιο, εἰλικρινή, πλατύθυρο, ἀληθινὰ μοντέρνο πολιτικὸ, καὶ